

На основу члана 70. став 6. Закона о полицији („Службени гласник РС”, бр. 6/16, 24/18 и 87/18) уз сагласност министра надлежног за послове правосуђа,

Министар унутрашњих послова доноси

ПРАВИЛНИК

о начину и условима примене полицијских овлашћења према малолетним лицима

"Службени гласник РС", број 83 од 27. новембра 2019.

I. УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим правилником прописује се начин и услови примене полицијских овлашћења према лицу које није навршило 18 година (у даљем тексту: малолетно лице).

У смислу овог правилника дете је лице које није навршило 14 година, а малолетник је лице које је навршило 14, а није навршило 18 година.

Члан 2.

Према детету се примењују следећа полицијска овлашћења: упозорење и наређење, провера и утврђивање идентитета лица, позивање, довођење, задржавање и привремено ограничење слободе кретања, прикупљање обавештења, привремено одузимање предмета, заустављање и преглед лица, предмета и саобраћајних средстава и употреба средстава принуде под условима и уз ограничења прописана законом.

Поред овлашћења из става 1. овог члана према малолетнику се примењују и полицијска овлашћења: задржавање лица у случајевима прописаним законом, саслушање малолетника у својству осумњиченог и утврђивање присуства алкохола и/или психоактивних супстанци.

Члан 3.

У примени полицијских овлашћења према малолетном лицу, сви полицијски службеници дужни су, да воде рачуна о правном статусу, најбољим интересима, здрављу и достојанству личности малолетног лица, психичким, емоционалним и другим личним својствима и заштити његове приватности, као и да избегавају евентуални настанак штетних последица по малолетно лице.

Полицијска овлашћења према малолетном лицу, примењују се хитно, уз поштовање начела законитости, професионалности, равноправности и хуманости, на језику који малолетно лице разуме, уз претходно обавештење о законским разлозима за примену овлашћења и његовим правима, уз уважавање међународних норми и стандарда Уједињених нација и Савета Европе.

О предузетим полицијским овлашћењима, као и разлозима за њихово предузимање обавештава се на језику који разуме малолетно лице према коме се поступа, његов родитељ или старатељ, представник органа старатељства или установе за смештај малолетника (у даљем тексту: други законски заступник) у којој је малолетно лице смештено.

У зависности од врсте овлашћења које се примењује, полицијски службеник ће након усмено датог обавештења малолетном лицу и лицима из става 3. овог члана, уручити и писмено обавештење о правима малолетног лица и проверити да ли је малолетно лице разумело права и обавезе.

Образац 1. и 2. писменог обавештења о правима малолетног лица одштампани су уз овај правилник и чине његов саставни део.

Члан 4.

Полицијска овлашћења према малолетном лицу примењују сви полицијски службеници када су испуњени законом прописани услови за њихову примену.

Према малолетном лицу за које постоји основ сумње да је учинило кривично дело за које се гоњење предузима по службеној дужности поступа полицајац за малолетнике.

Прикупљање обавештења у својству грађанина од малолетног лица и саслушање малолетника у својству осумњиченог у присуству браниоца обавља полицајац за малолетнике.

Изузетно, када због околности случаја не може да поступа полицајац за малолетнике, замениће га други полицијски службеник који је завршио обуку у области права детета и малолетничког кривичног права.

Према малолетном лицу за које постоји сумња да је извршило прекршај поступа полицијски службеник у униформи или грађанском оделу који је завршио обуку у области права детета и малолетничког кривичног права.

Полицајац за малолетнике је полицијски службеник криминалистичке полиције који обавља послове превенције и сузбијања малолетничког криминала који је завршио обуку у области права детета и малолетничког кривичног права.

Други полицијски службеник је полицијски службеник у униформи или грађанском оделу који је завршио обуку у области права детета и малолетничког кривичног права и који поступа према малолетном лицу ако због околности случаја не може да поступа полицајац за малолетнике.

Члан 5.

Полицијски службеник ће у сваком конкретном случају да процени да ли полицијско овлашћење може да примени на безбедан начин, односно без угрожавања безбедности малолетног и других лица, као и своје безбедности.

Полицијски службеник који непосредно примењује полицијско овлашћење, као и полицијски службеник који је присутан на месту примене овлашћења, а непосредно га не примењује, требало би увек да буду спремни да одбију евентуални напад од себе или другог лица или да спрече евентуално самоповређивање или бекство малолетног лица према коме се примењује полицијско овлашћење.

Ако полицијски службеник процени да полицијско овлашћење не може да примени на безбедан начин, о томе ће одмах обавестити дежурну службу своје организационе јединице или непосредног руководиоца и тражити потребну помоћ ради обезбеђивања услова за примену полицијског овлашћења.

Полицијски службеник ће увек када за то постоје услови пре примене полицијских овлашћења према малолетном лицу, обавестити лица из члана 3. став 3. овог правилника, након чега ће им предати малолетно лице.

II. НАЧИН И УСЛОВИ ПРИМЕНЕ ПОЛИЦИЈСКИХ ОВЛАШЋЕЊА ПРЕМА МАЛОЛЕТНОМ ЛИЦУ

Упозорење и наређење према малолетном лицу

Члан 6.

Према малолетном лицу, полицијски службеник може давати упозорења и наређења усмено, писмено, помоћу техничких средстава за појачавање звука, писменим наредбама на одговарајућем дисплеју, светлосним или звучним сигнаlima, руком или положајем тела полицијског службеника.

Упозорење и наређење мора бити јасно и недвосмислено изражено.

Члан 7.

Писмено упозорење и наређење, полицијски службеник доставља лицима из члана 3. става 3. овог правилника.

Образац 3. писменог упозорења и наређења одштампан је уз овај правилник и чини његов саставни део.

Провера и утврђивање идентитета малолетног лица

Члан 8.

Полицијски службеник, када су за то испуњени услови прописани законом, или на образложен захтев државног органа врши проверу идентитета малолетног лица увидом у јавну или другу исправу са фотографијом или читавањем електронских докумената техничким средствима за то намењеним.

Провера идентитета малолетног лица које нема код себе исправу из става 1. овог члана може да се изврши и на основу изјаве лица чији се идентитет може проверити, а ако је пребивалиште малолетног лица у близини провера идентитета извршиће се на адреси лица из члана 3. став 3. овог правилника.

Извештај о извршеној провери идентитета малолетног лица, полицијски службеник, доставиће подносиоцу захтева у писменој форми, а са разлозима вршења провере идентитета упознаће лица из члана 3. став 3. овог правилника.

Члан 9.

Утврђивање идентитета малолетног лица врши се када идентитет није могуће проверити или се сумња у веродостојност јавне или друге исправе са фотографијом, када постоји сумња да је малолетно лице извршило кривично дело или прекршај.

Утврђивање идентитета малолетног лица, врши се увидом у евиденције државних органа у складу са законом.

Уколико није могуће утврдити идентитет на начин прописан у ставу 2. овог члана, идентитет ће бити утврђен применом метода и употребом средства криминалистичке тактике и форензике, медицинских или другим одговарајућим вештачењем, уз обезбеђивање наредбе у складу са законом.

О утврђивању идентитета малолетног лица, полицијски службеник сачињава извештај и доставља га органу пред којим се води поступак, а са разлозима утврђивања идентитета упознаће лица из члана 3. став 3. овог правилника.

Позивање малолетног лица

Члан 10.

Малолетно лице позива се достављањем писменог позива лицима из члана 3. става 3. овог правилника.

Дете се може позивати само у својству грађанина ради прикупљања обавештења у вези кривичног дела или прекршаја, с тим да лица из члана 3. става 3. овог правилника могу одлучити да ли ће га довести узимајући у обзир најбољи интерес детета, при чему се у позиву неће навести упозорење да у случају неодазивања може бити принудно доведено.

Малолетник се позива у својству грађанина ради прикупљања обавештења или у својству осумњиченог ради саслушања у вези кривичног дела, када такву радњу јавни тужилац за малолетнике повери полицији, као и у случају извршења прекршаја, а у складу са ставом 1. овог члана.

Малолетнику за кога постоје основи сумње да је извршио кривично дело или прекршај, а постоји потреба хитног поступања или друге околности, полицијски службеник уручиће позив о чему ће одмах обавестити лица из члана 3. става 3. овог правилника.

Члан 11.

У посебним случајевима позивања малолетног лица, прописаним законом, на захтев или уз сагласност малолетног лица које се позива, и лица из члана 3. става 3. овог правилника полицијски службеник може их службеним возилом полиције превести до службених просторија.

О упућеном позиву из става 1. овог члана полицијски службеник сачињава службену белешку, а лицу које се одазвало позиву, на његов захтев издаје о томе писмену потврду.

У посебним случајевима позивања малолетно лице може се позивати и путем средстава јавног обавештавања под условима прописаним законом, по одобрењу директора полиције.

Довођење малолетног лица

Члан 12.

Малолетно лице у службене просторије полиције доводи се ради утврђивања идентитета лица из члана 9. става 1. овог правилника.

Малолетно лице се доводи у службене просторије полиције када се затекне на јавном простору, а није у стању да се само врати на адресу пребивалишта или боравишта, односно није у стању да пружи податке о себи.

Након утврђених чињеница из ст. 1. и 2. овог члана, полицијски службеник одмах обавештава лица из члана 3. става 3. овог правилника, позива их да преузму малолетно лице и сачињава извештај који доставља центру за социјални рад по месту пребивалишта или боравишта родитеља или другог законског заступника.

Извештај из става 3. овог члана полицијски службеник одлаже у евиденције које се воде у складу са одредбама закона о евиденцијама и обради података у области унутрашњих послова.

Члан 13.

Малолетник се доводи у надлежни суд или установу на основу наредбе за довођење издате од стране судије за малолетнике или судије прекршајног суда, као и на основу обавештења органа старатељства, односно управника васпитне установе ради упућивања у васпитну установу или посебну установу за лечење и оспособљавање када се довођење врши у пратњи здравствених радника.

Наредба из става 1. овог члана предаје се малолетнику о чему ће полицијски службеник одмах обавестити лица из члана 3. става 3. овог правилника.

Довођење малолетника на начин прописан у ставу 1. овог члана обављају полицијски службеници у грађанском оделу и службеним возилом без полицијских обележја, уколико се лице доводи возилом.

Изузетно, под условима прописаним законом, довођење малолетног лица без наредбе суда или одговарајућег решења надлежне установе могу да обаве и полицијски службеници у униформи и службеним возилом са полицијским обележјима.

Ако се довођење малолетног лица из овог члана врши службеним возилом које нема посебан простор за смештај доведених лица, лице се смешта на седиште иза лица које се превози на предњем седишту, а на седишту иза возача полицијски службеник који врши довођење.

Ако се малолетно лице из овог члана доводи средствима јавног саобраћаја, када је то могуће, превози се одвојено од осталих путника.

Када се довођење врши службеним возилом које има посебан простор за смештај лица која се доводе, малолетник се смешта у тај простор. Возило које има посебан простор за смештај лица која се доводе не може се користити за довођење детета.

Доведено малолетно лице мора бити под сталним надзором полицијског службеника и о његовом довођењу се одмах обавештавају лица из члана 3. става 3. овог правилника.

Члан 14.

Када по одлуци надлежног органа треба довести малолетно лице које негује или се стара о деци или другим лицима, полицијски службеник о примени овог овлашћења обавештава надлежни орган старатељства, и даље поступати по његовој одлуци.

Члан 15.

Полицијски службеник који врши довођење малолетног лица, констатоваће у форми забелешке на акту којим је наређено довођење малолетног лица, чињеницу када и коме је лице предато и да ли лице има или нема видљиве телесне повреде, односно да ли се жали на поступање полицијског службеника према њему и тражиће од службеног лица органа коме је лице предао, да потпише и овери забелешку.

Члан 16.

Приликом довођења малолетног лица из чл. 12–15. овог правилника, полицијски службеник ће применити средства принуде уколико су се стекли законски услови.

Задржавање и привремено ограничење слободe кретања малолетног лица

Члан 17.

Малолетник за кога постоји основ сумње да је учинилац кривичног дела и према коме се предузимају радње у предистражном поступку, може бити задржан на месту извршења кривичног дела до доласка јавног тужиоца за малолетнике, а не дуже од шест часова.

Малолетник може бити задржан на основу наредбе судије прекршајног суда или на основу решења овлашћеног полицијског службеника ако је затечен у вршењу прекршаја под дејством алкохола или других психоактивних супстанци када постоји опасност да ће и даље вршити прекршаје.

Када се на месту извршења кривичног дела или прекршаја затекне лице за које се након утврђивања идентитета утврди да се ради о детету, одмах ће се обавестити лица из члана 3. став 3. овог правилника, јавни тужилац за малолетнике или судија прекршајног суда којима ће се на њихов захтев доставити извештај.

Малолетном лицу може се у случајевима спровођења потере, прегледа одређених објеката и простора, заседа, рација и блокада саобраћајних и других површина ограничити слобода кретања на одређеном простору или објекту најдуже до осам часова на основу одлуке директора полиције или начелника полицијске управе или лица које они за то овласте.

Уколико ограничење слободe кретања траје дуже од осам часова потребно је одобрење надлежног суда.

Прикупљање обавештења од малолетног лица и саслушање малолетника у својству осумњиченог

Члан 18.

Прикупљање обавештења од малолетног лица у својству грађанина, обавља полицајац за малолетнике обавезно у присуству лица из члана 3. става 3. овог правилника.

О прикупљеном обавештењу сачињава се службена белешка о обавештењу примљеном од грађана коју потписује полицајац за малолетнике. На захтев малолетног и лица из члана 3. става 3. овог правилника полицијски службеник издаће копију службене белешке.

Саслушање малолетника у својству осумњиченог обавља полицајац за малолетнике када му ово овлашћење повери јавни тужилац за малолетнике. Саслушању малолетника обавезно присуствују бранилац и лица из члана 3. става 3. овог правилника.

Након саслушања малолетника, полицајац за малолетнике сачињава записник о саслушању, који потписују полицајац за малолетнике, јавни тужилац за малолетнике уколико је присуствовао саслушању, малолетник, бранилац малолетника и лица из члана 3. става 3. овог правилника.

Привремено одузимање предмета од малолетног лица

Члан 19.

Полицијски службеник може од малолетног лица привремено одузети предмете под условима и на начин прописан законом.

О привремено одузетим предметима полицијски службеник сачињава записник или службену белешку и издаје потврду, коју потписују полицијски службеник, малолетник и лица из члана 3. става 3. овог правилника.

Када су предмети привремено одузети од детета, потврду потписују лица из члана 3. става 3. овог правилника.

Примерак потврде се уручује малолетнику или лицима из члана 3. става 3. овог правилника.

Са привремено одузетим предметима поступа се у складу са законом.

Зауостављање и преглед малолетног лица, предмета и саобраћајних средстава

Члан 20.

Полицијски службеник може да заустави и изврши преглед малолетног лица, предмета које малолетно лице носи са собом и саобраћајног средства којим се превози, односно у коме се налази када су за то испуњени услови прописани законом.

Полицијски службеник издвојиће од других лица малолетно лице над којим обавља преглед и пре почетка прегледа упознати га са разлозима вршења прегледа. На овај начин неће поступити приликом вршења прегледа на јавним скуповима, односно ако би тиме довео у питање извршење прегледа или извршење службеног задатка.

Преглед малолетног лица полицијски службеник врши визуелно.

Када полицијски службеник визуелним прегледом посумња да малолетно лице има предмете који се по закону морају одузети, извршиће преглед малолетног лица тако што ће рукама додиривати површину његове одеће, без стављања руку у џепове одеће.

Када полицијски службеник након извршеног прегледа утврди да се у одећи или обући малолетног лица налазе предмети, питаће га да му објасни које предмете има у свом поседу, позваће га да му исте покаже и када утврди да се ради о предметима који се по закону морају одузети, позваће га да их добровољно преда.

Уколико малолетно лице добровољно преда предмете који се по закону морају одузети, полицијски службеник ће поступити у складу са чланом 19. овог правилника.

Уколико малолетно лице одбије да преда предмете, полицијски службеник ће прибавити наредбу за претресање лица и спровешће исту.

Изузетно, приликом лишења слободе или извршења наредбе за довођење малолетника, полицијски службеник извршиће претресање без наредбе суда и присуства сведока, уколико малолетник поседује оружје или оруђе за напад или ако постоји сумња да ће одбацити, сакрити или уништити предмете које треба од њега одузети као доказ у поступку, о чему ће одмах поднети извештај судији за малолетнике.

Када околности случаја то захтевају преглед се може извршити и уз коришћење техничких средстава или употребу службеног пса.

Преглед малолетног лица извршиће полицијски службеник истог пола.

Члан 21.

Пре вршења прегледа предмета које са собом носи малолетно лице, односно прегледа саобраћајног средства којим се малолетно лице превози, односно у коме се налази полицијски службеник позваће малолетно лице да му омогући увид у садржај предмета, односно саобраћајног средства.

Уколико малолетно лице одбије да омогући увид у садржај предмета који се по закону морају одузети, односно саобраћајног средства, полицијски службеник ће задржати малолетно лице до прибављања наредбе за претресање и спровешће исту.

Задржавање из става 2. овог члана може трајати најдуже до шест часова.

Утврђивање присуства алкохола и/или психоактивних супстанци код малолетника

Члан 22.

Када се посумња да је малолетник у време извршења кривичног дела био под утицајем алкохола и/или психоактивних супстанци предузеће се неопходне радње у циљу утврђивања присуства ових супстанци у његовом организму.

Утврђивање присуства алкохола и/или психоактивних супстанци врши се у складу са условима и на начин прописан законом и по техничким правилима средстава која се за ову сврху користе.

Малолетнику који је управљало моторним возилом које је учествовало у саобраћајној незгоди у којој има погинулих лица, у складу са законом узеће се крв или крв и урин ради утврђивања евентуалног присуства алкохола, односно психоактивних супстанци.

Полицијски службеник ради узимања узорака биолошког порекла од малолетника прибавља наредбу јавног тужиоца за малолетнике или судије за малолетнике, а само узимање узорака биолошког порекла предузима здравствени радник.

Малолетник за кога се сумња да је под дејством алкохола и/или психоактивних супстанци, извршио прекршај или је управљао моторним возилом које је учествовало у саобраћајној незгоди у којој нема погинулих лица у складу са законом обавезно ће се уз помоћ техничких средстава подвргнути испитивању ради утврђивања евентуалног присуства ових супстанци у његовом организму, о чему ће се сачинити записник.

Непосредно пре примене овлашћења из овог члана, полицијски службеник упознаће малолетника са разлозима за његову примену, а након завршетка примене овлашћења упознаће га са резултатима и обавестити лица из члана 3. става 3. овог правилника.

Употреба средстава принуде према малолетном лицу

Члан 23.

Употреба средстава принуде према малолетном лицу врши се под условима и на начин прописан законом, чувајући људски живот, достојанство и уз настојање да се проузрокује што мање повреда и минимална материјална штета.

Полицијски службеник употребиће средства принуде према малолетном лицу само ако се на други начин не може извршити службени задатак, настојећи да при томе употреби најблажа средства принуде избегавајући штетне последице.

Пре употребе средстава принуде, када год је то могуће и не доводећи у питање извршење службеног задатка полицијски службеник упозориће малолетно лице да ће према њему употребити средство принуде.

Када као последица употребе средстава принуде настану повреде код малолетног лица, полицијски службеник осигураће да се помоћ повређеном малолетном лицу пружи без одлагања и о томе одмах обавештава лица из члана 3. става 3. овог правилника.

О свакој употреби средстава принуде према малолетном лицу полицијски службеник у писменом облику подноси извештај надређеном полицијском службенику што је пре могуће, а најкасније 24 часа од употребе средстава принуде .

Садржина извештаја о употреби средстава принуде из става 5. овог члана прописана је законом.

Ограничења употребе средстава принуде према малолетном лицу

Члан 24.

Физичка снага може се употребити према детету, само ако оно хладним или ватреним оружјем, односно другим опасним предметом угрожава живот лица.

Хемијска средства могу се употребити у близини дечјих установа и школа уз предузимање посебних мера заштите здравља.

Експлозивна средства није дозвољено употребити према малолетном лицу.

Употреба ватреног оружја није дозвољена према малолетним лицима, осим у случају када је то једини начин за одбрану од непосредног напада или опасности којим се угрожава живот полицијског службеника или живот другог лица.

III. ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 25.

На садржину и изглед извештаја, службене белешке, потврде, записника и других писмена која се сачињавају у вези примене полицијског овлашћења према малолетним лицима, сходно се примењује одредба члана 110. Правилника о полицијским овлашћењима („Службени гласник РС”, број 41/19).

Члан 26.

Даном ступања на снагу овог правилника престају да важе члан 12. став 2. и члан 25. Правилника о полицијским овлашћењима („Службени гласник РС”, број 54/06).

Члан 27.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

01 број 9811/19-13

У Београду, 21. новембра 2019. године

Министар,

др Небојша Стефановић, с.р.

Прилози

Образац 1- Обавештење о правима малолетног лица у предистражном поступку

Образац 2 - Обавештење о правима малолетног лица у прекршајном поступку

Образац 3 -Упозорење и наређење

Република Србија
МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА
Дирекција полиције
ПУ _____
ПС/ПИ _____
Дана _____
Место _____

Образац 1

ОБАВЕШТЕЊЕ О ПРАВИМА МАЛОЛЕТНОГЛИЦА У ПРЕДИСТРАЖНОМ ПОСТУПКУ

Када полицајац за малолетнике или други полицајац обучен за рад са децом и младима поступа према теби, дужан је да ти, на језику који разумеш, објасни које полицијско овлашћење примењује и у зависности од врсте овлашћења која права имаш.

1. Прикупљање обавештења од грађана

Ако знаш нешто о извршеном кривичном делу и лицу које је то учинило, полиција може да те преко твојих родитеља или старатеља позове на разговор, при чему ће навести разлог позивања и да је обавезно присуство твојих родитеља или старатеља.

Уколико си старији/а од 14 година, у позиву можеш бити упозорен/а да ћеш бити принудно доведен/а ако се не одазовеш позиву, а ако ниси био/ла упозорен/а полиција те не може против твоје воље довести.

Разговор са тобом може трајати најдуже до четири сата и обавља се обавезно у присуству твојих родитеља или старатеља. Нико те не може натерати да кажеш оно што не желиш.

О ономе што си рекао/ла написаће се службена белешка, која ће ти се прочитати, и у њу ће се унети твоје и примедбе твојих родитеља или старатеља. Уколико то будете захтевали, добићете копију службене белешке.

Полиција не може да те доведе да би поново причао/ла о кривичном делу, као и лицу које је то учинило ако ти то не желиш.

Уколико постоји сумња да је твој родитељ или старатељ извршио кривично дело према теби, односно уколико својим понашањем омета разговор, обезбедиће се присуство представника центра за социјални рад или установе у коју сисмештен/а, који ће уместо твојих родитеља или старатеља присуствовати даљем разговору и по потреби предузети мере заштите.

2. Саслушање осумњиченог

Када постоје сазнања да си извршио/ла кривично дело, полиција може преко твојих родитеља или старатеља да те позове у својству осумњиченог/не на разговор, при чему ће навести разлог позивања и да је обавезно присуство твојих родитеља или старатеља, као и упозорење да ћеш бити принудно доведен/а ако се не одазовеш позиву.

У позиву ће се навести да имаш право на браниоца по личном избору, а уколико га немаш или не желиш, јавни тужилац за малолетнике ће ти обезбедити браниоца по службеној дужности, обученог за рад са децом и младима.

Када по позиву дођеш у полицију или ако се не одазовеш на позив па те полиција доведе у своје просторије, као и када се током прикупљања обавештења од тебе у својству грађанина утврди да постоји сумња да си извршио/ла кривично дело о томе ће се одмах обавестити

јавни тужилац за малолетнике који ће одлучити да ли ће те саслушати у својству осумњиченог или ће поверити полицији да обави твоје саслушање коме може присуствовати.

Твоје саслушање обавља се обавезно у присуству твојих родитеља или старатеља, као и браниоца.

Приликом твог саслушања у полицији, ти, твоји родитељи или старатељ, у најкраћем року непосредно пре саслушања бићете обавештени:

- о кривичном делу које ти се ставља на терет,
- да све што изјавиш може бити коришћено као доказ у поступку,
- да не мораш ништа да кажеш, да не одговориш на поједина питања, или да слободно изнесеш своју одбрану и признаш или не признаш да си крив/а,
- да је присуство браниоца обавезно и да га ти, твоји родитељи или старатељ можете изабрати,
- ако немаш браниоца, јавни тужилац за малолетнике обезбедиће ти браниоца по службеној дужности обученог за рад са децом и младима,
- да пре првог саслушања прочиташ кривичну пријаву и прилоге, који се уз пријаву достављају јавном тужиоцу за малолетнике.

О твојем саслушању саставља се записник у коме се наводи да си поучен/а о правима у својству осумњиченог, уједно уносе се и друге важне информације и подаци који се односе на тебе.

Записник ћеш прочитати и потписати, а осим тебе, записник потписују бранилац, твоји родитељи или старатељ, полицајац и јавни тужилац за малолетнике, ако је присуствовао саслушању. После саслушања, записник се са кривичном пријавом доставља јавном тужиоцу за малолетнике.

3. Полицијско хапшење

Ако те полиција затекне у извршењу кривичног дела за које је прописана казна затвора преко 10 година или казна од пет година за кривично дело са елементима насиља, а постоје околности које указују да ћеш уништити доказе или трагове, ометати поступак, поново учинити или довршити започето или кривично дело којим претиш, дужна је да те ухапси, информисе о твојим правима и одмах, а најкасније до осам сати, преда судији за малолетнике.

Полицајац који те је ухапсио дужан је да ти се представи, да покаже службену значку и легитимацију, и да са тобом поступа у твој најбољем интересу уз поштовање твоје личности, достојанства и здравља.

Приликом хапшења, полицајац може предузети принудне мере на начин и под условима како је то законом предвиђено (на пример, може да ти ограничи слободу кретања на одређеном простору, употреби физичку снагу или средства за везивање).

Након хапшења, одмах ће ти бити саопштена права која има осумњичени приликом саслушања, као и:

- зашто си ухапшен/а,
- да пре него што почне саслушање, имаш право на поверљиви разговор са браниоцем, који се надзире само гледањем али не и слушањем,
- да ће о времену и месту хапшења одмах бити обавештени твоји родитељи или старатељ, дипломатско-конзуларни представник државе чији/ја си држављанин/ка, представник одговарајуће међународне организације ако си избеглица или лице без држављанства,

- да уколико затражиш, у свако доба те без одлагања прегледа лекар по личном избору, а уколико он није доступан, лекар кога ти одреди јавни тужилац за малолетнике или судија за малолетнике,
- када је очигледно да ти је неопходна хитна лекарска помоћ, полиција ће ти уз претходно обавештење јавног тужиоца за малолетнике омогућити пружање медицинске помоћи од стране здравствене установе, која је дужна да ти такву врсту помоћи пружи.

Полицијски службеник _____ дана _____ у ____ часова, саопштио ми је права _____ и уручио примерак обрасца који/а сам прочитао/ла – одбио/ла да прочитам.

потпис полицијског службеника

потпис малолетног лица

потпис родитеља/старатеља

Напомена¹:

Уколико малолетно лице није прочитало или је одбило да прочита образац, навести разлог и констатовати да је усмено поучено о својим законским правима:

Уколико малолетно лице одбије да потпише образац који је прочитало, навести разлог:

Уколико родитељ/старатељ није прочитао или је одбио да прочита и потпише образац навести разлог:

¹Ако родитељ/старатељ није присутан, јер се његово присуство из објективних разлога није могло обезбедити, замениће га представник органа старатељства - центра за социјални рад или установе у којој је малолетно лице смештено.

ОБАВЕШТЕЊЕ О ПРАВИМА МАЛОЛЕТНОГ ЛИЦА У ПРЕКРШАЈНОМ ПОСТУПКУ

Када полицајац обучен за рад са децом и младима поступа према теби, дужан је да ти, на језику који разумеш, објасни које полицијско овлашћење примењује и у зависности од врсте овлашћења која права имаш.

1. Прикупљање обавештења од грађана

Ако знаш нешто о извршеном прекршају и лицу које је то учинило, полиција може да те преко твојих родитеља или старатеља позове на разговор, при чему ће навести разлог позивања и да је обавезно присуство твојих родитеља или старатеља.

Уколико си старији/а од 14 година, у позиву можеш бити упозорен/а да ћеш бити принудно доведен/а ако се не одазовеш позиву, а ако ниси био/ла упозорен/а полиција те не може против твоје воље довести.

Разговор са тобом може трајати најдуже до четири сата и обавља се обавезно у присуству твојих родитеља или старатеља. Нико те не може натерати да кажеш оно што не желиш.

О ономе што си рекао/ла написаће се службена белешка, која ће ти се прочитати, и у њу ће се унети твоје и примедбе твојих родитеља или старатеља. Уколико то будете захтевали, добићете копију службене белешке.

Полиција не може да те доведе да би поново причао/ла о прекршају, као и лицу које је то учинило ако ти то не желиш.

Уколико постоји сумња да је твој родитељ или старатељ извршио прекршај према теби, односно уколико својим понашањем омета разговор, обезбедиће се присуство представника центра за социјални рад или установе у коју сисмештен/а, који ће уместо твојих родитеља или старатеља присуствовати даљем разговору и по потреби предузети мере заштите.

2. Саслушање осумњиченог

Када постоје сазнања да си извршио/ла прекршај, полиција може преко твојих родитеља или старатеља да те позове у својству осумњиченог/не на разговор, при чему ће навести разлог позивања и да је обавезно присуство твојих родитеља или старатеља.

У позиву ће се навести, да имаш право на браниоца по твом личном избору који може присуствовати твом саслушању, као и упозорење да ћеш бити принудно доведен/а ако се не одазовеш позиву.

Приликом твог саслушања у полицији, ти, твоји родитељи или старатељ, у најкраћем року непосредно пре саслушања бићете обавештени:

- о прекршају које ти се ставља на терет,
- да све што изјавиш може бити коришћено као доказ у поступку,

- да не мораш ништа да кажеш, да не одговориш на поједина питања, или да слободно изнесеш своју одбрану и признаш или не признаш да си крив/а,
- да ти, твоји родитељи или старатељ можете изабрати браниоца који може присуствовати саслушању.

О твом саслушању се саставља записник у коме се наводи да си поучен/а о правима у својству осумњиченог, уједно уносе се и друге важне информације и подаци који се односе на тебе.

Записник ћеш прочитати и потписати, а осим тебе, записник потписују твоји родитељи или старатељ, полицајац и бранилац уколико је присуствовао саслушању.

Уколико након твог саслушања и доказа којима располаже, полиција сматра, да си извршио/ла прекршај, написаће захтев за покретање прекршајног поступка и заједно са записником доставиће га прекршајном суду.

3. Довођење судији прекршајног суда и задржавање

Када те полицајац затекне у вршењу прекршаја, дужан је да те спречи у даљем вршењу прекршаја, да ти се представи, покаже службену значку и легитимацију, и са тобом поступа у твом најбољем интересу уз поштовање твоје личности, достојанства и здравља.

Приликом спречавања вршења прекршаја, полицајац према теби може предузети принудне мере на начин и под условима како је то законом предвиђено (на пример, може да ти ограничи слободу кретања на одређеном простору, употреби физичку снагу или средства за везивање).

Ако не може да утврди ко си, како се зовеш, колико имаш година, адресу и место где живиш, јер ниси пријављен/а, као и ако постоји сумња да ћеш побећи, опасност да ћеш наставити да вршиш прекршај или га поновити и избећи прекршајни поступак, одмах ћеш уз захтев за покретање прекршајног поступка бити приведен судији прекршајног суда.

Уколико полиција не може одмах да те приведе судији прекршајног суда, само судија може наредити да будеш задржан најдуже до 24 часа.

Ако управљаш моторним возилом и када приликом контроле полиција уз помоћ одговарајућих техничких средстава утврди да имаш алкохол у крви, односно да си под дејством психоактивних супстанци, као и ако одбијеш да се обави испитивање присуства алкохола или психоактивних супстанци у твом организму, полиција ће те обавезно задржати до отрежњења, а најдуже 12 часова.

О твом задржавању, полиција, одмах обавештава твоје родитеље или старатеље, упознаје их да можеш узети браниоца који може присуствовати твом саслушању, омогућава ти да ступиш у контакт са њима и у њиховом присуству даје ти примерак решења о задржавању, а затим на језику који разумеш обавештава те о твојим правима:

- да си задржан/а, и који су разлози за твоје задржавање,
- да ниси обавезан/а ништа да изјавиш, да заједно са твојим родитељима или старатељем можеш узети браниоца по вашем избору,
- да против решења о задржавању имате право жалбе судији прекршајног суда у року од четири сата од достављања решења,
- ако си странац, о твом задржавању биће обавештено дипломатско-конзуларно представништво државе чији си држављанин.

Након истека времена задржавања, можеш уз захтев за покретање прекршајног поступка бити приведен судији прекршајног суда или предат родитељима или старатељу.

Полицијски службеник _____ дана _____ у _____ часова, саопштио ми је
права _____ и
уручио примерак обрасца који/а сам прочитао/ла – одбио/ла да прочитам.

потпис полицијског службеника

потпис малолетног лица

потпис родитеља/старатеља

Напомена²:

Уколико малолетно лице није прочитало или је одбило да прочита образац, навести разлог и констатовати да је усмено поучено о својим законским правима:

Уколико малолетно лице одбије да потпише образац који је прочитало, навести разлог:

Уколико родитељ/старатељ није прочитао или је одбио да прочита и потпише образац навести разлог:

²Ако родитељ/старатељ није присутан, јер се његово присуство из објективних разлога није могло обезбедити, замениће га представник органа старатељства - центра за социјални радили установе у којој је малолетно лице смештено.

Република Србија
МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА
Дирекција полиције
ПУ _____
ПС/ПИ _____
Дана _____
Место _____

Образац 3

У складу са чл. 72–74. Закона о полицији, а у вези са чл. 6. и 7. Правилника о начину и условима примене полицијских овлашћења према малолетним лицима, даје се

УПОЗОРЕЊЕ И НАРЕЂЕЊЕ

Према: _____
(име/име родитеља или др. законског заступника/презиме/датум и место рођења и адреса)

Место: _____

Време: _____

Садржина упозорења и наређења: _____

ПОТПИС
полицијског службеника

Напомена: На полеђини акта констатовати начин достављања Упозорења и наређења родитељу или другом законском заступнику малолетног лица и уз исти приложити доказ о пријему.